

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/75/2022
Identifikačné číslo spisu: 1316214089
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:1316214089.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Ing. V. Y., bývajúcej v N., V. XX, zastúpenej splnomocnencom Advokátska kancelária Consiliaris, s. r. o., so sídlom Ružová dolina 8, Bratislava, IČO: 47 248 301, proti žalovaným 1/ Platiť sa oplatí s.r.o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 45 684 618, 2/ Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 8, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpená splnomocnencom Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, Košice, IČO: 36 863 017, o zákaz zásahov do vlastníckych práv, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 15C/212/2016, v konaní o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. júla 2020 sp. zn. 4Co/96/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva. Žalovaný 2/ má nárok na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 30. mája 2018 č. k. 15C/212/2016 - 87 konanie zastavil (výrok I), žalovaným 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (výrok II) a žalobkyni vrátil súdny poplatok (výrok III).

1.1. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP dôvodiac len stroho, že žalobkyňa zaviniła zastavenie konania nedôvodnou žalobou, preto súd priznal nárok na náhradu trov konania protistrane.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne proti prvoinstančnému uzneseniu len čo do výroku o náhrade trov konania (II), uznesením rozhodnutie v napadnutom výroku potvrdil a žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd po zaoberaní sa teoretickými východiskami pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 256 CSP (posudzovanie zásady zodpovednosti za zavinenie zastavenie konania) konštatoval, že „ ... pri posudzovaní otázky procesného zavinenia zastavenia konania nemôže odvolací súd prisvedčiť

žalobkyni v tom, že keď ju žalovaný 1/ listom zo dňa 26.2.2018 vyzval, aby ako vlastníka nehnuteľností umožnila súdnemu znalcovi vykonanie ich ohodnotenia postupoval v súlade s nárokom uplatneným žalobkyňou v tomto konaní. Odvolací súd poukazuje aj na vyjadrenie žalovaného 1/ k späťvzatiu žaloby, v ktorom poprel tvrdenie žalobkyne, že k vyhotoveniu nového znaleckého posudku na ohodnotenie nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne dochádza na základe jej žaloby. Zároveň odvolací súd udáva, že výzvu na sprístupnenie nehnuteľností za účelom vypracovania znaleckého posudku nie je možné vyhodnotiť ako uspokojenie nároku žalobkyne uplatneného žalobou, ktorou sa domáhala, aby súd zakázal žalovaným 1/ a 2/ nakladať s nehnuteľnosťami špecifikovanými v žalobe. Vzhľadom k tomu, že žalobkyňa sa nedomohla toho čo žadovala, nakoľko žalovaný jej nárok v zmysle žaloby neuspokojili, procesne zavinila zastavenie konania a preto správne súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania žalovaným 1/ a 2/ a odvolací súd považuje právny záver súdu prvej inštancie za správny.“.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP. Dovolateľka žiadala, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu v napadnutom výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň žiadala priznať trovy dovolacieho konania.

3.1. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP žalobkyňa namietala nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia. Argumentovala, že v prípade odvolaní napadnutého uznesenia prvoinštančného súdu sa odvolací súd v rámci rozhodovania o jej odvolaní proti predmetnému uzneseniu čo do výroku o náhrade trov konania stotožnil so všetkými skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie o dôvodnosti priznania trov žalovaným. Výslovený záver odvolacieho súdu ale nebol podopretý tak, aby odôvodnenie vykazovalo znaky preskúmateľnosti. Zdôraznila, že odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne ich len doplniť ďalšími dôvodmi, inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces. Podľa dovolateľky v čase podania žaloby na zákaz zásahov do jej vlastníckych práv, nemala inú možnosť domôcť sa ochrany svojich práv, a preto treba z procesného aspektu podľa jej názoru urobiť záver, že žaloba bola podaná dôvodne. Okrem toho z argumentácie krajského súdu vôbec nevyplýva, akým správaním (čím) mala procesne zaviniť potrebu späťvzatia žaloby a následného späťvzatia žaloby. Dovolateľka záverom poukázala na to, že pokiaľ by nedošlo k dobrovoľnej dražbe nehnuteľností, žalobu na zákaz zásahov do vlastníckeho práva by späť nevrátila a až v prípade pokračovania tohto konania by súd mohol vyhodnocovať dôvodnosť, resp. nedôvodnosť podanej žaloby a v tejto spojitosti aj rozhodovať o nároku na náhradu trov konania v konaní úspešnej sporovej strane.

4. Žalovaná 2/ vo vyjadrení k dovolaniu poukázala na neprípustnosť dovolacieho prieskumu rozhodnutia o náhrade trov konania na základe § 420 písm. f/ CSP, ktorú odmieta i jedna argumentačná línia rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čím potom uplatnený dovolací dôvod nemôže obstáť a to ani vecne, nakoľko z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že odvolací súd reagoval na argumentáciu žalobkyne a odôvodnil, prečo ju odmietol. Žalovaná preto navrhla dovolanie žalobkyne odmietnuť, resp. zamietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Žalovaný 1/ sa k doručenému dovolaniu písomne nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Ustanovenie § 420 CSP zakotvuje prípustnosť dovolania v alternatíve buď proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, t. j. proti rozhodnutiu majúcemu hmotnoprávny charakter, alebo proti rozhodnutiu, ktoré síce nemá charakter rozhodnutia o matérii konania, t. j. nejde síce o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd o danej otázke rozhodovanie končí inak ako

meritórnym (hmotnoprávnym) rozhodnutím vo veci samej.

8. Za rozhodnutie, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí, teda možno považovať rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní inak ako jeho vecným prejednaním (t. j. rozhodnutie o odmietnutí odvolania alebo o zastavení odvolacieho konania), rozhodnutie odvolacieho súdu o zastavení konania z dôvodu spät'vzatia žaloby po rozhodnutí prvoinštančného súdu a pred rozhodnutím odvolacieho súdu (§ 370 CSP) a uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil alebo zmenil prvoinštančné uznesenie o otázke, ktorej vyriešenie sa týmto uznesením končí; spravidla pôjde o uznesenia odvolacieho súdu, ktorými rozhodol o odvolaní proti uzneseniam podľa § 357 CSP, ktoré síce možno v dovolacom konaní preskúmať z dôvodov zmätočnosti uvedených v § 420 CSP, avšak z dôvodov zásadnej právnej významnosti sú v zmysle § 421 ods. 2 CSP z prieskumu dovolacím súdom vylúčené.

9. Podľa § 357 písm. m/ CSP jedným z uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie a ktoré sú tak v danej ním riešenej otázke s konečnou platnosťou preskúmateľné v rámci odvolacieho konania, je aj uznesenie, ktorým prvostupňový súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania, takže rozhodnutie odvolacieho súdu o tomto odvolaní je v otázke nároku na náhradu trov konania rozhodnutím konečným (ktorým sa konanie v tejto otázke nároku končí, pozn.), a teda ho možno v zmysle už uvedeného považovať za rozhodnutie preskúmateľné v dovolacom konaní z dôvodov zmätočnosti ako rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (I. ÚS 275/2018, in č. 74/2018 Zbierky nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky).

10. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť podaného dovolania na základe písm. f/ spomínaného § 420 CSP, v zmysle ktorého písmena tohto zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom vytýkala odvolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia.

11. Dovolací súd v súvislosti s námietkou nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia si je vedomý, že podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12. Podľa dovolacieho súdu odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ale nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľky, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie obsahuje dostatočne primerané vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, pričom treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštalcie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť uznesenia odvolacieho súdu s potvrdzovaným uznesením vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu.

13. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností vychádzal, akými úvahami sa riadil a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odvolací súd sa v

napadnutom uznesení výstižne a zrozumiteľne vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami žalobkyne, na základe ktorých namietala nesprávnosť právneho posúdenia veci tým, že nesprávne aplikoval § 256 ods. 1 CSP pri vyhodnocovaní nároku žalovaných na náhradu trov konania. Odvolací súd na kľúčovú námietku žalobkyne z odvolania, spočívajúcu v namietaní, že dôvodom späťzatia žaloby bola práve výzva z 26.2.2018, ktorú jej žalovaný 1/ adresoval ako vlastníčke nehnuteľností na ich sprístupnenie súdnemu znalcovi na vykonanie ich ohodnotenia v zmysle § 12 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, v dôsledku čoho došlo práve konaním žalovaného 1/ k zmene skutkového stavu ňou tvrdeného v žalobe, konkrétne tento žalovaný postupoval v súlade s nárokom ňou uplatneným v tomto konaní a práve v dôsledku toho odpadol dôvod trvať na podanej žalobe, odpovedal dostatočným vysvetlením, zrozumiteľne a jasne, konkrétne v bode 10 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (tu pozri bod 2.1. - text v „“). Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP.

14. V reakcii na dovolacie argumenty žalobkyne dovolací súd upriamuje pozornosť dovolateľky, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobkyňa preto neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

15. Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06), čo je v podstate prípad dovolateľky, keďže dovolanie žalobkyne v rozhodnom kopíruje jej odvolaciu argumentáciu založenú na namietaní nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods.1 písm. h/ CSP).

16. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania (medzi žalobkyňou a žalovaným 1/, práve proti ktorému jej dovolanie smeruje; žalovanému 2/ náhrada trov odvolacieho konania voči žalobkyňi priznaná nebola a žalovaný 2/ dovolanie nepodal) dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.